

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD

No. 22.

Tacoma, Wash. Nov. 25, 1894.

Vol. 4

Bør "Herald" gaa ind?

* * *

Distriktsmødet besluttede, dog ikke enstemmigt, at tilraade Korporationen at lade "Herald" gaa ind fra Nytaar '95 af, forudsat at den paatænkte Udvidelse af Kirketidende blev realiseret. Men ikke dette var et for lidet overtaent og forhastet Raad? Man mente, at det væsentligste af, hvad Herald nu indeholdt, kunde fiade Plads i Kirketidende; som det nu var, gif den iverien for Kirketidenden. Derved at Herald's Indhold gif ind i Kirketidende vilde man vække en langt større Læsefreds og bedre kunde vække Folks Interesse i Østen for Missionsarbeidet herude ved Kysten. Man burde centralisere Kræfterne og ikke sprede dem. Naar "Kirkt.," "Bud og Hilsen" og "Herald" blev staaet sammen og dens Redaktion forøget med to, da vilde man endelig faa Kirkt. til, hvad den burde og skulde være. Det vilde nu blive et ganske forsvarligt Blad, det er sikkert. Efter min ringe Formening altfor stort. Et Blad, som til hver Uge vilde indeholde mere end de fleste vilde faa sig til at læse.

Sikkert er det ogsaa, at Kirkt., selv i dens udvidede Form, aldrig vilde kunde fylde "Herald's" Blads herude, da den ganske naturligt vilde og maatte faa en meget underordnet Plads i Kirkt. Men selv om Kirkt. kunde lade Herald faa nogenlunde faa tale sin Sag, saa vilde der ganske vist blive indsendt meget mindre af Nyheder og andet Læsestof herude fra til Kirkt. end nu til Herald; og det lille som kom, vilde vi først faa igjen efter to a tre Ugers Forskøj, og da vilde det for en stor Del have tabt sit Værd.

Kirkt. skal jo varetage det hele Samsunds Interesse. Og efter de sidste Redaktionsartikler at dømmes, har den nu virkelig sat sig et stort og alsidigt Maal. Skal den varetage det forsvarligt, faar den nok hverken Tid eller Rum til i særegen Forstand at varetage Pacific Kysten. Men det er netop, hvad vi maa have, et Blad, som i særegen Forstand kan varetage vore Interesser herude. Vi trænger det paa Grund af de særegne Forholde herude og paa Grund af den store Afstand, der adskiller os fra den øvrige Del af

vort Samfund.

Vore Modstandere herude har sine egne Blade. Den forenede Kirke har sit i Tacoma og de norske-danske Metodister sit i Portland. Desuden reiser Adventister og andre Øster Landet rundt og prækker sine Blade ind paa Folk. Vi ved, hvor usorøstet paatrængende de er. Vil Folk ikke paa anden Maade modtage deres Blade, saa sender de dem frit i Karevis, noget, den norske Synode aldrig har kunnet lære indtil denne Dag; men hvorved den ikke alene har skadet sig selv og Guds Riges Sag meget, men indirekte bidraget til at fremme Sekternes Arbejde blandt vort lutheriske Folk. Det er at græde, over hvor mange norske og danske Familier man støder paa, som har søgt i sig Sekternes falske Lære ved i Karevis at have læst deres Kirkeblade. Tænk om det var Kirkt. de havde læst! Man taler om, at det er "Business" at tjene Penge paa Kirkt., men man vilde ganske vist gjøre "Business", om end af en anden Art, om man ta b t e Penge paa Kirkt. ved at sende den frit til Folk, som enten ikke har Raad til at holde den eller ikke vil holde den. Eller er det Ret, at vi er mindre ivrige i at udbrede Sandheden saa langt, vi kan, end de falske Samsund i at udbrede Løgnen?

Medens saaledes andre Samsund herude ved Kysten har sine egne Blade og af al Kraft søger at faa dem ind allevegne ogsaa i vore Menigheders Hjem,—Blade, hvori de ikke alene nedriver vort Arbejde og lyver paa os, men hvori de ogsaa udbreder og indsmugler sin falske Surbeig—saa skal vi tage vor Herald ud af de mange Hjem herude, hvor den er bleven en kjær Gæst, og lægge dem aabne for Sekternes Blade. "Nei" siger man, "Kirkt. skal vi give dem istedet." Ganske vist, Kirkt. skal og bør vi af al Kraft søge at faa ind i hver eneste Familie. Og vi haaber, at vi ikke her skal staa tilbage for Nogen. Men det er nu saa underligt med det, men sandt er det dog, Folk er nu engang mest tilbøjelige til at holde de Blade, som udkommer i deres Nærhed.

Men vi siger endnu engang: Kirkt. kan ikke fylde Herald's Blads herude, som den burde og skulde ialfald ikke endnu, saalænge alt er i sin Barndom her. Vi trænger

og vi maa holde Herald gaende fornemlig af følgende tre Grunde: Vi trænger Herald som et Bindeled indbyrdes dernæst til at forsvare os imod vore Modstandere og aller- mest for at oparbejde og fremme Skolens Sag i Parkland.

Vi bor spredte i en Afstand af 1300 Mil langs Kysten; vi trænger derfor et Middele, hvorved vi kan meddele hver- andre, hvorledes Arbeidet for Guds Riges Fremme skrider fremad paa de forskjellige Missionsfelter.

Vi trænger at trøste, styrke og opmuntre hverandre i det vanskelige grundlæggende Arbejde, der er lagt paa vore Skuldre. Der ligger noget forunderligt løftende og ansporende i at høre, at man gjør Fremstridt paa andre Steder. Det bærer mangen Gang større Frugter, end vi aner.

Dernæst maa vi have vort eget Blad for estetiskhykeligt at kunne forsvare og rejsførdiggjøre os mod Modstandere baade til Angreb og Forsvar. Et gammelt Ordssprog siger: "Man kan høre Løgnen saalænge, til man tror, den er Sand- hed." Saaledes har det virkelig gaaet med Mange. De hørte falske Beskyldninger mod den norske Synode saalænge, til de troede, de var sande. Den uafslædelige Paapakning, vi saar fra snart sagt alle Hold, gjør os stinkende for Folk. Men det er vor hellige Pligt at forsvare os. Det er ikke nok, at vi saar Sæden. Vi skal ogsaa passe paa, at ikke Rov- fuglene opsnapper den eller tilføjer den. Da Jøderne byggede Jerusalems Mure under Nehemias holdt de Sværdet i den ene Haand, medens de arbejdede med den anden. Det samme saar nok vi gjøre under vort kirkelige Arbejde, skal vi befindes tro og Gjerningen lykkes. Men en Modstander be- kjæmpes bedst paa nært Hold. Derfor kan vi ikke undvære Herald.

Endelig trænger vi vort eget Blad herude for Skolens Skyld i Parkland. Skal denne Skoles Be og Vel rigtig staa Rødder i Folkets Hjertes her ved Kysten, saa behøver den nok Herald som Talsmand endnu for lange Tider. Herald har bidraget meget til, at det er kommet saa langt med den, som det er; men sin Opgave har det endnu ikke fuldelig løst. Skolen i Parkland er nu ligesom Hjerlet i vort Distrikt, hvorfra den store Pulsaare skal udgaa til Menighederne og for en Del ialfald tilføre dem Næring. Men paa den anden Side skal den ogsaa bæres, opholdes og fylbes med Elever fra Menighederne. Skal dette kunne ske, og den blive til den Betsignelse for os og vore Børn, som vi haaber og venter, da maa vi saa stadig Underretning om, hvorledes Arbeidet drives der, og overhovedet, hvorledes det gaar i Et og Alt. Vi skal ikke paatage os at profetere, men saa meget tør vi nok paastaa: Lad Herald dø, og det vil blive et saa alvorligt Sæd for Skolen og vort hele Missionsarbejde herude, som neppe kan taales endnu.

Hvad nu Størrørelse og Indhold af Herald angaar, da er det vor Mening, at det burde forandres en Del. Bladet burde udvides noget, blive et Ugeblad, indeholde adskillige Nyheder, fornemmelig kirkelige, men ogsaa andre og endelig have nogle Spalter for respectable Avertissementer. Kunde det udvides derhen, vilde det ikke blot bære sig, men maaste give et Overflud, som nok kunde trænges. En Assistent, der udefukkende kunde osse sig som Rancger, burde tilkættes. Hermed være denne Sag anbefalet til Korporationens Overveielse paa dens nær forestaaende Møde. N. P.

Søndagsklædningen.

Det var en deilig Søndagsmorgen i Mai Maaned, Kir- kellokkerne led saa Hæri og saa høitideligt fra Taarnet i den lille Landsbykirke og kaldede Alle, Store og Smaa, til at gaae i Kirke og høre Guds Ord og bede i Menighedens Forsamling. Og der gik Skarer af Folk i deres Søndagsklæder ind i det lille Herrens Tempel og sang og bad.

Men der var et Mennekte i Menigheden, hvis hele Dø- der bar sørgelige Vidnesbyrd om Syndens forbærlige Herre- domme. Han havde længe været i dens Bold, ført et rygges- løst Liv, og fortrønet Gud og Mennekte. Men nu søgte han en brændende Tørst i sin Sjæl efter Naade. Synderne brændte som glødende Kul paa hans Samvittighed, og hans Lærgel og Attraa var nu efter Gud, efter at kaste sig i Svøvet for ham og bede ham om Naade og Forladelse. Hvor gjerne vilde han nu ikke træde ind i Kirken og tage Sædel Men han turde ikke. Angest og Frygt betog ham Modet til at sætte Foden inden Helligdommens Dørlærstel. Han havde saa mangengang foragtet den og Prædiken i sin Forvildelses Dage. Da saae han paa sin Klædning—ah! han havde ingen Søndagsklædning, kun Pjalter—og de be- dækkede neppe hans usle Legeme. Trædte han saadan ind, da vilde han ogsaa vække Opsigt; de Forsamlede Opmærk- hed maatte henbrages paa ham. Alt dette holdt ham tilbage; da fulede han af Hjertets Dyb—og græd. Men da nu Alle vare forsamlede i Kirken, og han stod der forladt og ene, da var det som en usynlig Magt drev ham til at gaa hen til Kirke døren. Han nærmede sig den, sneg sig sagte ind i Kirkegangen og lyttede. Med det samme istemmer Menig- heden den herlige Indgangssalm: "Søde Jesu vi er her;" Tonerne trængte den arme Sinder til Marv og Ben. Følelsen af hans hele Glendighed, hans hele Syndeliv over- vældede ham og anlagde ham værdig den evige Forbømmelse.

I denne sin Sjælehaal saldt han paa Knæ og raabte under utallige Taarer: "Gud vær mig Synder naadig!" Sandelig kjære Læser, denne Sjæl havde været i den rette Kirke og gik rejsførdiggjort hjem fremfor Mange, som der sang og bad. Han havde den rette Søndagsklædning og Kirke dragt; thi han kom til Gud med et bordsærdigt og sønder- knust Hjerte. Ham tilhørte Forjettelsen: "Salige ere de, som hungre og tørste efter Rejsførdighed; thi de skal mættes."

Bevist paa en god Prædiken.

Da Peter havde sluttet sin Tale paa Pintsedagen, sagde Folket ikke: "Hvor det var en sjelden smuk Prædiken!" men: "Hvad skulle vi gjøre?" (B. og S.)

Det hjælper ikke, at Tilhørerne give den troende Lærer sit Bisfald tilkjende, naar de ikke i Livet søe og anvende det, som han siger dem. Kirken er intet Skuespilhus, hvor man hører efter for at fornøje sig. Forjæves ere vi der tilskede, hvis vi efter en siehlikkelig Forlyttelse gaa tomme hjem.—[Kryssostomus.

Bededagen beholde den Tanke og Mening, som den har havt lige fra Reformationen af.

Det er at haabe, at Bededagen vil blive vedligeholdt og saa herover hos os. Desværre er der flere Steder, hvor Bededagen mere og mere forsvinder, og en af Grundene her til tør være den, at man har betragtet den som en Helligdag, indført i Norge ved et kongeligt Magtbud i Anledning af en vis, bestemt historisk Begivenhed. Skulde ikke ogsaa vi herover trænge en Dag til særlig Ihukommelse af vore Samfundssynder, en Dag, som selv ved sit Navn og sin Karakter opfordrede til Bød for Folkets Synder? G. S. i Co. L. R.

— Bibelsens Værd. At Bibelen har været anset som den bedste Studiebog for Theologer og Lærere har vel aldrig været nogen Tvivl underkastet af Alle, som har lidt Respekt for Religion, men at den ogsaa for Journalister skulde have et saa stort Værd i vises egne Dine, vil vist være overraskende for Alle. Charles A. Dana af New York Sun, en af Amerikas mest fremragende Redaktører, holdt nylig et Foredrag for en Forsamling af Studenter ved Union College, Schenectady, N. Y., over Emnet: „Forberedelser til den journalistiske Løbebane.“ Han siger blandt Andet: „Blandt de Bøger, af hvilke man kan lære Menneskenaturen at kjende og tilegne sig værdifulde Bink for sit Arbejde, er Bibelen den bedste og mest uundværlige; thi dens Studering er den mest frugtbringende. Der gives ingen anden Bog, som man kan lære saamange værdifulde Læxer af.“ (B. og S.)

Ørækenland. Bang Tjenestetid. Nylig døde i Trifala i Tessalien en Prest, som opnaaede den sjældne Alder af 120 Aar. Han døde paa samme Sted, hvor han blev født, og havde aldrig været ude paa Reiser. Han afholdt sig strengt fra berusende Drikke og Brugen af Tobak. Om Aftenen gik han tilfjængs præcis Kl. 9 og var meget tidlig oppaa. Hans Syn og Hørelse var udmerket til det sidste, og han brugte aldrig Brillen. Kun det sidste Aar var hans Ihukommelse noget sløvet. Han bakkede Preste-Embedet 99 Aar; 99 Aar i Overhørdens Tjeneste paa Jorden! (Co. L. R.)

— En Mr. Garrison, som har holdt spiritistiske Seancer Portland, kom sidste Uge i en ubehagelig Klemme. Mr. J. A. Johnson, som boer i 341 Water Street, var kommet til „Seancen“ med den Bestemmelse at blotte Bedrageren, og som Forestillingen var paa sit Bedste, strøg Mr. Johnson en Fyrstikke, og dens matte Lys fremviste Garrison i fuldt Arbejde med en Biste, der frembragte de kolde Lustdrag, som hidindtil antoges at hidrøre fra overnaturlige Væseners Nærværelse. Og endda findes der Folk, som vil betale „hard Cash“ for saadant Humbug. (Bndb.)

Abetheorien.

Den bekendte engelske Naturforsker Charles Darwin er som bekendt Opfinder af den Theori, at Mennesket nedstammer fra A b e r n e. Denne Paastand bliver imidlertid nu imødegaaet af mange berømte Lærde, saaledes af den tyske Professor Virchow. Paa den anthropologiske*) Kongres, der nylig har fundet Sted i Innsbruck, talte Professor Virchow om Darwinismen og bemærkede bl. a.: Darwin afholdt sig i Begyndelsen fra at anvende den i hans Værk om A r t e r n e s Oprindelse fremsatte Udvillings-theori paa Mennesket. Der er blevet gransket meget paa dette Omraade. Man har søgt at løse det paagældende Spørgsmaal ad Spekulationens Bei og er saaledes kommen til Abetheorien. Man kunde lige saa vel have valgt Faaretheorien. Abetheorien har, efter Virchows Mening, skadet Anthropologien meget, men ikke bragt nogen Nytte. Vore Dages Anthropologi beskæftiger sig kun lidt med dette for 25 Aar siden meget drøftede Spørgsmaal. Man bør tage den aktuelle Verden som den er. Man kommer derved til Race-spørgsmaalet. (Nordvesten.)

*) Anthropologi er Læren om Mennesket, i videste Betydning Læren om Menneskets aandelige og legemlige Beskaffenhed i Modsætning paa den ene Side til Gud og paa den anden til Dyrene. Ordet bruges nu i en mere indskrænket Betydning, navnlig om Menneskeslægtenes Beskrivelse og Historie i aandelig, historisk og sproglig Henseende.

Bededagen.

Der har været Forslag inde for det norske Storting om at ophæve Bededagen eller erstatte den med en ny kirkelig Festsdag om Høsten, men Forslaget er ikke gaaet igjennem. Derimod har Stortinget henstillet til Regjeringen at tage Sagen under Overveielse og forelægge Resultatet for Stortinget. Regjeringen vil nu indhente Menighedens Udtalelse om Sagen.

Der tør være mange, som staar i den Formening, at Bededagens Tilblivelse skyldes den store Brand i Kjøbenhavn. Men saa er ikke Tilfældet. Statsraad Professor Bang oplyser i „Luthersk Kirketidende“, at den Bededag, der ogsaa i Norge fejredes i den Anledning, allerede blev ophævet i 1770, og at den nuværende store og almindelige Bededag stammer helt fra Reformationens Indførelse, ja har sine Rødder helt tilbage i Oldkirken. Tanken og Meningen med Dagen er dobbet. Den er for det første en Bededag, ikke saa meget for den enkelte som for det hele Folk; altsaa en almindelig Bødsdag, da Folket skal gaa i sig selv, blive sig Samsundssynderne bevidst for saaledes „at omvende sig til Herren“ af „sit ganske Sind og Hjerte“ og bære „Omvendelsens værdige Frugter“. For det andet er Dagen en Bededag, paa hvilken det hele Folk priser den Gud, som saa herlig har aabenbaret sig, og anraaber ham om Betsignelse baade i det aandelige og time- lige. Bededagsanordningen af 1686 har saaledes ladet

Bekjendtgjørelse.

The Pacific Lutheran University Association holder sit aarlige Møde i Lutheran University den 12te December førstkommande, Kl. 11 Formiddag. Alle Medlemmer anmodes indstændig om at være tilstede.

Parland, Wash. 24 November 1894.

B. Parstad.

Sparsommelighed for Guds Skyld.

Paa det nylig afholdte Distriktsmøde her i Parland blev ogsaa den indre Mission gjort til Gjenstand for alvorlige Forhandlinger. Det var jo ganske naturligt. Missionen er en Sag, som i dette Distrikt ligger lige for vore Fødder, vi kan ikke undgaa at betragte den som vort Distrikts vigtigste Opgave baade nu og langt ind i Fremtiden. Enhver Prest fremkom med Oplysninger fra de Steder, hvor han virkede eller var kjendt, og af disse Oplysninger fremgik det, at der var en utrolig Mængde Scandinaviske Sættlementer spredte rundt omkring, og ikke saa af disse havde aldrig saaret Besøg af en Prest. Distriktet er den største Del af disse Sættlementer meget smaa, kun nogle saa Familier, men hvor hurtigt vøger ikke saadanne Nybygger, naar Betingelserne derfor er gunstige? Undertiden kan det hændes, at Folk flytter bort igjen fra et nyt Sted, og Sættlementet saaledes forsvinder ligesaa hurtigt, som det kom, men saadanne Tilfælde er sjældne. Og saa har vi de større og mindre Byer, hvor Korke har nebsat sig, og hvorfra de ofte flytter ud for at bosætte sig paa Vandet. I Byerne er det vel fremfor Alt nødvendigt at arbejde; thi ingensteds omgives vore Landsmænd af saa mange Farer og Fristelser som der. Ikke nok med, at de der fristes til Druktenkab og andre Laster, saa er de endnu mere udsat for Sekternes og de hemmelige Sættelers farlige Esterstræbelser, end de, som er bosat paa Vandet. Trangen til flere Prester er derfor stor, og det viste sig, at der bare i den nordlige Del af Distriktet trænges mindst sex Prester til, hvis Arbeidet skulde drives nogenlunde forsvarligt, nemlig en i den søre Willamette Dal og nedover mod Habet i sydvestre Oregon, en i Washington og Oregon paa begge Sider af Columbia Flodens Runding, en i Clallam County, Wash. en i Whatcom, Fairhaven og Omegn, og to i østre Washington og nordre Idaho. Dertil kommer, at California, saavidt vi husker, vel kunde trænge to til, helst Danske.

Dette var nu Trangen til Prester, men det er ikke den eneste, som maa afhjælpes. Sæt, at disse 6 eller 8 nye Prester, som trænges, allerede var paa sine respektive Poster at altsaa den Nød var afhjulpent, hvorledes skulde man da kunde holde dem og alle de andre, som trænger Hjælp af Missionen?—Bidragene til Missionskassen strækker ikke paa langt nær til at staffe de Missionærer, som nu er, et tarbeligt Udkomme, hvorledes kan man da tænke paa at ansætte flere og

saaledes forsøge Nøden og Næringsforgerne for dem vi allerede har? Dette er en betænkelig Sag.

Denne Side af Missionsagen blev da ogsaa behandlet af Mødet, og det var især to meget vigtige Ting, som blev fremholdt, og som vi haaber, at hele Forsamlingen lagde sig alvorlig paa Hjerte. Det Første var, at Missionspresterne endelig maatte beslutte sig paa at leve saa sparsommeligt som muligt og i den Henseende bruge al sin Opfindsomhed for at formindste Udgifterne fra Missionskassen. Dette er en Sag af meget stor Betydning for vore Missionærer og deres Hustruer; thi det gjælder maasse Hustruen mere end Manden. Der er maasse mangen ung Pige, som har tænkt. „Den, som kunde saa sig en Prest til Mand, maatte vist saa det godt.“ Nu—saa burde de maasse være, men i Henseende til Udto mmet vil de i de allerførste Tilfælde stude sig Ruffede. Paa Grund af Sagens overordentlig store Vigtighed turde det være tilladt her at give saadanne unge Piger nogle saa Bink. Har Gud søiet det saa, at I er blevet forlovede med Prester, saa tænk for Altid ikke, at dette Liv vil blive en stadig Vandring paa Roser. Forbered Eder heller paa at møde allehaande Gjenordigheder, som I kanske ikke før har været vant med. Færdighed i smalle Haandarbejder er i Regelen af underordnet Betydning paa Missionsmarken, men lær hellere at sy Eders egne Klæder, at stoppe og lappe paa en magfuld Naade baade for Eder selv og Eders Mand. Vær Eder til Orden og Renslighed i alle Ting. Lær at lave god Mad, selv om der er lidet at tage af. Spild intet, tag god Vare paa alle Levninger og udnyt dem hver paa sit Bis saameget som muligt. Lær at hjælpe Eder selv i alle Ting, thi at holde Tjenestepige er ialfald herude om trent en Umulighed. En saadan kræver og saar her i Vesten større Løn, end de fleste Missionsprester kan vente at saa ind af sine Menigheder. Lær at bruge Penge paa en fornuftig Naade og at nægte Eder selv mange Ting, som Dinene kan have Lyst til, men som Pungen ikke tillader. Men fremfor Alt, lær at kjæmpe mod Egentjærligheden, det er netop den, som gjør Menneffene mest uheldige. Tænk ikke, at Eders Mand og deres Gjerning er til bare for Eders Skyld; men vær forvisse om, at Gud har sat Eder til ved Eders Mand's Side at arbejde i sin Vingård paa den Naade, som han selv vil anvise Eder. Og ligesom Gud vil kræve Regnskab af Eders Mand for hele deres Gjerning, saa vil han ogsaa kræve Regnskab af Eder—det kan I være forvisse om. Hvad forresten en Prestkone kan have at udrette i en Menighed, hvorved hun kan hjælpe sin Mand i hans Arbejde, kan vi ikke her besætte os med; vi saa hellere, at en anden, helst en ældre Kvinde, som havde gjort nogle Erfaringer i den Henseende, vilde sende Herald et Stykke herom. Det er noget, som trænges saa saare vel især herude paa dette vanskelige Missionsfelt.

Den anden Sag vedrørende Missionen, som Distriktsmødet ogsaa behandlede, om end i al Korthed, var, at Menighederne i dette Distrikt maatte selv gjøre mere for Missionen, end de nu gjør.

Nu maa det indrømmes til vore Menigheders Ros, at

de i Sammenligning med Menighederne i Osten har i Forhold til Tone og Erkjendelse virkelig gjort meget for at faa og beholde Ordets Embede i sin Midte. Man maa nemlig tage i Betragtning, at de fleste Landmenigheder og Prædikepladse er midt oppe i Nybyggerlivets Savn og Besværligheder, medens Bymenighederne alfor ofte trykkes af Kirkegjæld, som nedslaar Model og gjør, at Mange ikke vil slutte sig til Menigheden. Heril kommer da de lidligere omtalte Fristelser, som især Bymenigheder er plaget af. Disse og andre Aarsager gjør, at saadanne Menigheder næsten altid er smaa, mismodige og tvilraadige. Følgen heraf er, at Bidragene i Regelen bliver mindre, end de burde være, skjønt de undertiden kan være ganske betydelige. Kvinderne viser her mere Kraft og Enighed end Mændene, og Kvindeforeningerne har ofte gjort store Ting for Bymenighederne.

Det sees saaledes let, at man under store Omstændigheder ikke just kan vente svært meget. Og dog maa man ikke undse sig for stadigt at opmuntre Folk til at yde mere, til at bruge sin Opfindsomhed i den Retning. Hvorfor kan ikke Mændene finde paa noget ligesaa vel som Kvinderne? Det er vor Overbevisning, at dersom alle her i Vesten, som betjenes af vort Samsunds Præster, brugte samme Røgt og Flid i Guds Kirkes Tjeneste, som de bruger for at fremme sin timelige Velfærd, saa vilde vore Missionspræster trænge meget mindre af Missionskassen, og denne vilde saa ikke saa ubetydelige Bidrag endog fra disse vestlige Menigheder.

Vi skal her minde om Noget, som Formand B. Koren sagde under Synodemødet, da denne Sag var under Behandling. Han udtalte sig omtrent saaledes: „Man siger, der er ingen Penge blandt Folk i disse knappe Tider. Jo, der er Penge, det kan man se ved forskellige Veiligheder. Hvorledes er, for Exempel, dette Røde kommet istand? Har ikke det kostet Penge? Efter et saut Overflag maa det have kostet Værter og Gjæster mindst \$1000. Alle disse Penge har man altsaa været istand til at løse tilveie i en kort Tid. Der ser man, hvad Folk kan gjøre, naar de virkelig for alvor vil. Havde man bedet disse samme Folk lægge \$1000 i Missionskassen, saa vilde de have ment, det var en ren Umulighed.“

Men skal da dette bare anvendes paa os, som vor vesten for Rocky Mountains? Mon ikke paa alle Præster og Menigheder i den norske Synode? Dersom Samsundet har Ret til at sige ind i vore Missionspræsters Røstener og Rædler og tilraade den yderste Sparommelighed, for at de ikke skal trænge for meget af Missionskassen, saa har vel Samsundet ogsaa Ret til at gjøre noget lignende med sine bedre stillede Medlemmer paa andre Steder, for at der kan flyde mere ind i den fattige Missionskasse. Eller er det bare vore fattige Missionærer brude i Osten og Vesten, som for Guds og hans Kirkes Skyld maa være sparommelige? Disse trænger slet ikke saa meget til den Formaning; thi Sparommelighed er en Kunst som Nøden har lært dem. Derimod er der mange af vore Professorer og Præster, med store aarlige Indtægter, som burde lægge sig vel paa Hjerte, at de ogsaa

skylder Gud og hans Kirke at være saare sparommelige „for at kunne have noget at meddele dem, som have behov.“ Dernæst har vi de mange Tusinder af mere eller mindre velstaaende Læjsfolk, Farmere, Rjømænd, Arbeidsfolk osv. rundt om i vore Menigheder, hvormeget kunde ikke disse gjøre, dersom de for alvor vilde? Hvad Ret har Nogen af os til at holde tilbage det jordiske Gods, som Gud har betroet til vor Forvaltning, naar vi ser, hvor nøblidende hans Kirke er?

Derfor skal vi frygte og elske Gud saa, at vi med Sparommelighed bruger hans Gaver og dermed villigt og med Glæde hjælper vor trængende Næste i hans legemlige eller aandelige Nød, idet vi stedse ihukomme, at hvadsomhelst vi gjør mod en af Jesu Disciple, fordi han er en Discipel, det er som gjort mod Jesus selv, og at Alt, hvad vi forsummer at gjøre i denne Henseende, regnes som en Forsummelse mod vor Herre og Frelser selv.

Det underjordiske Jerusalem.

(„Fra alle Lande.“ efter F. S. 1871.)

Til de bekendte Udgravninger i Herculaneum og Pompeji er i de allerførste Aar kommet nye paa en endnu mere klassisk Jordbund, hvor de fremdragne Oldtidsmindesmærker i en endnu højere Grad maa vække almindelig Interesse og formentlig i Tidens Løb kunne blive en endnu større Berigelse for Historien. Det er de nylig foranstaltede Udgravninger i Jerusalem, hvorom vi hidisætte en Beretning af den bekendte Karl Blind.

Uf hvilke eiendommelige Følelser gribes man ikke ved Synet af de Pottemagerarbejder, Kruse, Dampere, Smykker—ja, hvor underligt det end lyder—Husnøgler, som give os et Indblik i Pompejanernes daglige Liv! Her staar et Bæger, hvori der endnu findes et tykt Hundsfald af den gamle romerske Sirup-Bin, hiit ligger et forfullet Brød, paa hvilket Bagerens Albue har efterladt det sædvanlige Mærke. Liv og Død saa nær ved hinanden, og alt dette rykket saa umiddelbart frem for os som et vidunderligt Udsnit af den ældgamle Tid!

Men endnu besynderligere er den Følelse, man har ved Indtrædelsen i „den ægyptiske Hai's Dudley-Galleri, hvor de i Palæstina gjorde Fund ere stillede til Slue. Endnu er det et beskedent Udbytte, men det taler mægtigt til Indbildningskraften. Sagerne ere ordnede paa et Par Borde, men for den, der med sin Aands Øie forlader sig i Beskuelsen deraf, vil der som ved Tryllekraft oplaarne sig en hel Bygning og oprulles et Billede, hvori det, som allerede kunde synes at være sliggeaglige Ord i en gammel Bog, har fortættet sig til synlige Stiktelser.

Udgravningerne er navnlig blevne foretagne af Lieutenant Warren paa Tilskyndelse af et Selskab, som kalder sig „The Palestine Exploration Fund Society.“ De have nylig givet et Indblik i det gamle Jerusalem. Vel havde man allerede længe vidst, at den nuværende Stad stod paa Ruiner og

Grusmasser, men dette Grus's Dybde, de Hemmeligheder, som det skjulte, kjendte man ikke. Nu viser det sig, at der hist og her i en Dybde af 90 Fod faaar gamle Bygninger, Kamre, Hvalvinger, Vandledning og Vandbeholdere, at der løber underjordiske Gange gennem Staden, og at Tempelomgivelsens gamle Mure endnu ere forhaanden—i ligesaa god Behold som paa den Tid, de bleve til, men nu begravne i 80 Fod dybt Grus. Det gamle underjordiske Jerusalems Plan affører sig saaledes lidt efter lidt, ja de fleste Udgravninger føre os endog tilbage til Tiden før Salomo: thi paa et Sted er der fundet Bygningsværk nedenfor Tempelmuren! Bevning-er af denne for-salomonske Tid indeholdes blandt de Gjenstande, som danne Udstillingen i "den ægyptiske Hal." Dybt under Jorden ved den Mur, som nu støtter den store Moske, har man fundet Stene, hvorpaa der er indhugget eien-dommelige Tegne, eller saadanne ere markerede med rød Farve. En berømt Værd, som personlig har taget dem i Diezhn, erklærer dem for at være Bygnings-tegn (forestillende Tal og Andet deslige) af de søniciske Murere og Stenhuggere, som opførte Templet, saaledes som det faaar beskrevet i 1ste Kongernes Bog, 5te Kapitel, hvor man kan læse Traktaten mellem Salomo og Hiram, Kongen i Tyrus, og i 6te og 7de Kapitel, hvor Tempels og de kongelige Husets Opførelse skildres med alle deres Kostbarheder og Forskringer.

Men lad os træde hen til de foran os liggende Bevning-er fra den jødiske Oldtid. Der ligge Pottemagerarbejderne: Kruse, Dile, Smør- og Melskade, mange grovt forarbejdede, nogle med firklige Bugtninger. Man har fundet nogle saadanne i en Dybde af 72 Fod. De ere dels af en betydelig Størrelse, dels ganske smaa. Nogle søniciske findes derimellem, hvilke man kjender paa deres Farvepragt. Der er rigtignok ingen af de Guld- eller Sølvlar, som omtales i 1ste Kongernes Bog, 10de Kapitel, 21de Vers, hvor det heder: "Alle Kong Salomos Driftklar var af Guld, og alle Kar i Huset fra Libanons Skov (det er: Templet) vare af lutter Guld; der var intet Kar af Sølv, thi det agtedes ikke for Noget i Salomos Dage, forbi Kongen havde Tharjis's Skib paa Havet med Hiram's Skib, og hvert tredje Kar bragte Tharjis's Skib Guld, Sølv, Eisenben, Uber og Paafugle." Al denne Herlighed er forsvunden.—I en af Kasserne opbevares en Mængde Glasrunder af en rig Farvesmeltning. Spørgsmaalet er, hvilken Tid de tilhøre, er vanskeligt at løse. De ere fundne i en stor Dybde.

Der findes ogsaa to store Glasvaser, der næsten se ud som Lampglas og ere forsynede med en stor Indbøining; fra deres Bund rager der et tyndt, afbrudt Skjæfte frem. Disse Vasers Bestemmelse er ikke ganske klar. Smaa, hjerteformede Lamper af Pottemagerarbejde, og hvoraaf mange ere meget nette og let haandterlige, ere bleve bevarede. De se ganske nye ud; dog ere de noget sværte af Flammen i den Nabning, gennem hvilken Vægen gif. Her ligger et Segl, som har tilhørt Hagai, Schabniah's Søn; ligesledes et Segl, som har tilhørt et jødiskt Selskab; fremdeles et Par Tegninger, ganske af samme Udseende som vore; videre en Elfenbensste, et Døesmykke, fundet paa en Kvinde's Begeme, nogle Mus-

singer, et lidet Elfenbensbord, sandsynligvis benyttet til et eller andet Spil, en Spænde, Ryggen af en Krigs skjold, Hovedet af en Jupiter Serapis (en gammel Afgud) og saaledes fremdeles. Mærkes maa et lidet Billede i Ler, der ser ud som en Jomfru Maria, samt to paa en forunderlig Maade formede Indretninger, som man næsten kunde antage for Tobakspiber. Men der kanse i dem er blevet brændt Røgelse af bedre Duft end den, Amerika har sjanget os i Tobakken? Et tildele fortullet Stykke Billedhuggerarbejde af Cedertre bringer os atter Templet i Erindring. Her ser man Murkast fra en Vandledning; hist faa nogle Metallamper fra en Hule ved Dphel. Mange af Gjenstandene ere fundne i Nærheden af Oliebjerget, i Abdullams Hule, hvorefter David flygtede for Sauls Brede, og paa andre Steder, hvis Ravne tyde bekiende i vore Øren. Jødiske Mynter ere ogsaa udfillede sammen med romerske og arabiske.

Fra Bithesdæ Dam (Joh. 5, 2 flg.) sees et Stykke af den murede Bund, der fandtes i en Dybde af omtrent 100 Fod. Hist ligger en Mængde Vægtsten; en af dem er forsynet med et indgravet Mærke, der ligner de søniciske Mureres ovenomtalte Bygnings-tegn. To Barmeligtister af Sten med indhuggede Straalestjerner, der se ud, som om de netop vare komne fra Meiselen, tilhøre vel neppe Jødedom-mens ældste Tid. Kun faa Sager af Jern ere fundne, nemlig den spidse Pig paa en Oxebrievs Stok, en Naal og nogle andre Vagateller. Stentugler—formodentlig af dem, der udsendtes fra de romerske Kastevaaben ved Jerusalems Beleiring af Titus—kan man ogsaa se her. De ere af forskellige Størrelser og veie fra 5 til 15 Bund. Denshuligt havde man hugget dem af Kalkstenen i Omegnen af Jerusalem for dermed at beskyde Staden: man siger jo, at Vænen bliver dødelig rammet af den Pil, som var bevinget med Fjer af dens egen Krop. "Den hvide Pil kommer!" raabte Væg-terne fra Murene, naar de saa en af disse Rugler komme. Alten hundrede Aar ere forløbne siden den Tid, og Jøderne ere adspredte over al Verden, men fra "Tin-Den" (England), som dengang søjt hævede sig frem af Mattens Dunkelhed, ere de Mænd udgange, der af Jerusalems Ruiner atter have fremgravet disse Døeløggelsens Redskaber.

Jødet man tilslut endnu engang kaster et Blik paa disse kummerlige Bevninger fra længst forsvundne Tider, mindes man om Jeremias's Klagesang: "Alt Smykke er taget fra Zions Datter. Fienden har lagt sin Haand paa alle hendes Stenodier. Man jog os bort, da vi ikke turde gaa paa vore egne Gader. Da kom ogsaa vor sidste Stund; vore Dage ere ude, vor sidste Time er kommen. Vore Forsølgere vare hurtigere end Himlens Ørne; de have forfulgt os paa Bjergene og luret paa os i Ørkenen. Vor Arv er bleven de Fremmede tildele, og vore Huse ere tilfaldne Ublændinge, De Gamle sidde ikke længer i Portene, og Dagtingene drive ikke mere nogen Strengelig. Det er forbi med vort Hjertes Glæde, og vor Kubel er bleven forvandlet til Beklager."

Vi træde atter ud i det trable Hverdagsliv og den tætte Færdsel; men de enkelte Erindringer fra "det underjordiske Jerusalem" have gjort et dybt Indtryk paa vore Tanker og draget os langt bort fra Diebliftels flygtige Interesser.

Forskjelligt.

— **Yderlighederne mødes.** Harvard College, som er helt igjennem Unitarist, har nu en katolsk Præst, som leder Andagten; Biskop Keane i det katolske Universitet i Washington holder Foredrag i den unitariske Klub i Providence, R. I., over Emnet *Christian Unity*. (B. og S.)

— **General Booth, Frelsesarmeens Leder,** bestyldes for at sultesøbe sine Officerer og Soldater, medens han selv forlyster sig af Pengekassen saa det forslaar. En Officer faar 3 Dollars om Ugen, er han gift, faar han 6 Dollars. Dette bliver ikke 1 Dollars om Dagen for dem, som har Familie. Følgen heraf er, at sidste Aar udtraadte 1,200 Officerer; dette Aar er Tilbelegangen i saavel Officers- som Soldaterantallet meget stort.— [Dbrg.]

— **Den katolske Præste-Eb.** De katolske Præster svæge paa, at de ikke skal være nogen protestantisk Fjende, Konge eller Stat lydige, heller ikke vise Udydighed mod dens Embedsmænd; ligesaa sværgede de paa, at de ville forbynde alle Protestanteres Lærdomme og erklære deres Sjæle fordømte; ligesaa at de ville gjøre sit Yderste for at udrydde protestantisk Bære og forstyrre dens Indflydelse og Indgang, hvor de formaa det.— [Bbl. (B. og S.)]

— **Kinas Kristianisering.** Rev. John Ross fra Manchuriet er kommen til den Slutning, at Kina aldrig vil blive vundet for Evangeliet ved vor Henvendelse til verdslig Magt for Beskyttelse i ethvert lidet Tilfælde af Nødgang, som vi maatte erfare. Denne Henvendelse til Keiseren eller til de engelske Kanoner, som nu er bleven saa afsmindelig, forøger kun Kineserens Overbevisning om, at Missionæren blot er en politisk Agent,—en Tro, som hindrer Kristendommens Fremgang mere end alt andet lagt sammen [Bbl. (B. og S.)]

— **Bed Skolen** her er der nu 73 Disciple, som modtager mere eller mindre Undervisning, og der er endnu flere ibente

— **Afsøbe Dr. Swings' Menighed** i Chicago siges at have haft 2,500 Medlemmer, men Bærgerne for denne Menighed have nu bestemt sig til at opløse samme. Andre store Mænd foruden Dr. Swing, have fra Tid til anden fremstaaet i dette Land og af forskjellige Grunde oprettet uafhængige eller saakaldte „frie“ Kirker, men kun faa af disse have haft et langt Liv. Dette er alt et Bevis paa Nødvendigheden af at bygge paa mere end et Menneske. Selv i den bedst organiserede Kirke kan der være Fare for at bygge mere paa den populære Prædikant end paa Gud, og Følgen bliver da, at naar den menneskelige Magnet er borte, saa er det som oftest ogsaa forbi med Religionen og Samsfundslevet. (Bidnesb.)

Bidrag til Pacific Lutheran University.

Bed Prof. M. Brandvig, fra Mrs. J. A. Ringheim Nevada, Ia. \$5.00; Mrs. Bertha A. O. Olsen, fra Kvindes. Syd Roland, Ia. \$10.00; John Johnson, Story City, Ia. \$2.00; Mrs. Maria Brandvig \$1.00	
Jens Høteb; 50c	Til sammen.....\$18.50
D. B. Selvig, Tacoma, Wash. Off:r Sub. 14de Okt. 5.00	
E. Bachlet, Tacoma, Wash. til electric Light Plant.. 5.00	
Sigrid Grundefson, Fisher, Minn..... 4.00	
	\$32.50

For Husholdningen

i Past. Fos's Mgh. i Stanwood, Wash. 112 Bund Smør, samlet ved Mrs. Ryan fra følgende Personer.

Mrs. N. B. B. que.....	16 Bund
Mrs. E. Land.....	4 "
Mrs. A. Brue.....	8 "
Mrs. D. Rask.....	4 "
Mrs. K. Erdal.....	4 "
= Sætre.....	4 "
= Pedersen.....	2 "
= Gundersen.....	10 "
= J. Andersen.....	6 "
= Finley.....	8 "

I Fos's Menighed i Skagit.

Mrs. Jansen.....	12 "
= Opdal.....	4 "
= N. Danielsen.....	4 "
= V. Danielsen.....	6 "
= E. Olsen.....	4 "
= Brandstad.....	4 "
= Strengdal.....	2 "
= Engen.....	10 "

Hjertelig Tak for Gaven og Guds Betsignelse tilnæskes Giverne!

Gavefortegnelsen fortsættes i næste No.

For solgte Souvenirs.

Prof. Langseth, 10 Souvenirs.....	\$5.00
Past. E. Skabo, 1 Souvenir.....	.50
Bed Past. Hallestad fra G. Grundefson for Souvenirs..	1.50
	\$7.00

Betalt for Herald.

Randine Jørgensen, Bode, Ia.....	\$1.00
D. C. Langland, Roland, Ia.....	1.00
J. S. Thompson, Rising Sun, Wis.....	1.00
Past. R. J. Darsen, Merrill, Wis.....	1.00
Past. E. Skabo, Salt Lake City, Utah.....	.50

Ole D. Vangseth, West Aberdeen Wash..... 50
 Knut Anderson, Fisher, Minn..... 1.00
 \$6.00

Barkland. Wash. 28 Nov. 1894. E. Varsen, Kasserer.

Pa seler Missionen har i det sidste Aar paa sine 7 Arbejdsmarker turdet døde 1981 Hedninger imod 1854 i Aaret 1892, nemlig i Indien 426 (hvor den nu har 11,506 Menighedsmedlemmer), i Kina 261 (3818, Menighedsmedlemmer), i Kamerun 265 (912 Menighedsmedlemmer).

Hermanasburger missionen blandt Vestindianerne i Sydafrika opviser gode Resultater. Missionskolen er godt besøgt. I det sidste henvundne Aar har mindst 2600 meldt sig til Daaben. (S. og S.)

Lutheran University

tilbyder efter 25de Oktober Gutter og Piger god Undervisning i 4 Kursuser: „Normal“, „Business“, „Literary“ og „Scientific“ samt Musik og Sang.

Dygtige Lærere er fikrede, deriblandt en Amerikaner, som er Lutheraner og en høit anbefalet erfaren Skolemand; og Pastor Sperati er vel kjendt som Musiker.

Jungen bestemte Forkursuser, kræves, for Optagelse, kun at man vil sœie sig i Skolens Regler og lære noget. Hver kan vælge sine Fag.

Kost og Logis i oprarmede og ventilerede Værelser koster fra \$2.25 til \$3 samt \$1. i Skolepenge pr. Uge. For Undervisning i Musik betales særskilt. Disiplinerne holder sig Sngklæder og Bøger.

Hvad en Discipel betaler over \$20.00 for billigste Ticket til Tacoma, tilbagebetales ham af Kostpengene i 3 Terminer paa Skolen.

En paalidelig og kristeligfindet Dame har Tilson med Børnene i den nord-engelske Religionskoleafdeling. I Skolepenge og for Værelse betales der 45 Cts pr. Uge. Kostpenge for Børn indtil 12 Aar er \$1.25 og for Børn over 12 Aar \$1.50 pr. Uge.

Fra Tacoma naar man Luth. University paa Jefferson Ave. Streetcar og Lake Park Motor.

H. Garstad.

Barkland, Pierce Co., Washington.

Præsternes Adresser i Pacific Distrikt

- E. C. Foss, Starwood, Snohomish Co. Wash.
- Carl Hoel, Everett, Wash.
- J. J. A. van, 1638, Twelfth Street, Seat. Wash.
- H. Garstad, Barkland, Pierce Co, Wash.
- E. Varsen, Barkland, Pierce Co, Wash.
- Carlo A. Sperati, Barkland, Pierce Co Wash.
- N. Christensen, Barkland, Pierce Co. Wash.

E. Vallestad, 1615, L. Street, Tacoma Wash.

L. Rissen, Cathlamet, Wablium Co., Wash.
 E. Tønnesen, Cor. E. Grant & 10th Str. Portland, Oregon.

N. Pedersen, Silberton, Marion Co, Oregon
 D. Ottersen, 702 Fifth Street,ureka, California.

D. Grønsberg, 1631 Howard Str, San Francisco Cal.

J. L. P. Dietrichson 1371 Tenth Street Dakland, Cal.

J. Johansen, Box 487, Fresno, California
 J. E. Møhl, Heywards, Alameda Co. Cal.

Metropolitan

-: Savings Bank. :-

(Incorporeret 1887.)

Theaterbygningen Bjør't af 9 og C St.

Aaben daglig fra Kl. 10. til 8.

Lordag fra Kl. 10. til 12 og 6. til 8. Aften.

Indbetalt kapital	\$100,000
P. W. Caesar.	President.
C. W. Gnos.	V. President.
O. B. Helvig.	Cashier
J. H. Vanderbilt.	Ass't Cashier.

Directors.

- Downer E. J. Stiles, C. W. Briggs, J. W. Anderson
- G. L. Holmes, Theo. Gosmer, Geo. P. Eaton, P. W. Caesar, C. W. Gnos, Jas. Le P. Johnson.

6 per ct Rente

Renterne udbetales kvartalsvis i Januar, April, Jule og Oktober. Pengene udlænes paa længere Tid samt paa maanedlige Betalingsvilkaar. Anvisninger paa alle Stedri i Europa. De scandinaviske og det tyske Sprog tales.

Bko og Stovler

De billigste Priser og af beste Sort hos S. Olsen, 1109 Tacoma. Av., Tacoma. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. „Med med de høie Priser," siger S. Olsen. Herald anbefaler paa det bedste.

The Lutheran University Herald.

udkommer to Gange om Maanedn og koster for- stadsvis 50 cents per Aar.

Alt, som vedkommer Bladets Redaktion, sendes til N. Christensen—Betaling for Bladet, Bestillinger, Ophigelse o. l. v. sendes heretter til Rev. E. Varsen, Barkland, Pierce County, Washington.

Subskribentsamlere saar paa 5 betalende Abonnenter deu cte frit. Send ind straks Penge for en Margang, 50 Cents.

Entered at the post-office at Tacoma, Wash., as second class matter.